

nosnega smradu, ki je izpuhteval iz ran in iz strjene krvi. V bolnice so padale še povrh japonske granate. Edina hrana bolnikov je bilo pokvarjeno konjsko meso, vsled kojega so dobili mnogi v ustih ostudne tvore. Javkanje ranjenih in umirajočih, kričanje tistih, ki so se jim morali odvzeti udi, ne da bi se s posebnimi sredstvi omamili, povsodi samo jok in stok, da se je zdelo, da se je spremenila bolnica v sam pekel. Na tleh so ležali odtrgani človeški udi in tla so pokrivale mlake vsedene človeške krvi. Kdor je prišel iz tega nezanosnega smradu, iz tega strahovitega kraja na plano, se je smatral že za srečnega, čeprav so zunaj padale granate in bombe, goste kakor toča. Ni mogoče, da bi bilo v peklu hujše, kakor je bilo zadnje dni v Port Arturju.

Spodnještajerske novice.

Naše dopisnike prosimo, naj berejo naša „pisma uredništva“.

Ljubi naročniki, ljubi somišljeniki!

Srčna hvala Vam za Vaše neustrašeno delovanje! Prosimo le tako naprej! Vsaki naročnik naj skrbi za nove naročnike, potem še le nam je upati boljše bočnosti. Uspeh našega boja je v Vaših rokah, le pogumno naprej! Vse naše nove naročnike pa pozdravljamo tem potom v smislu našega gesla: Živel napredek, živila protost, proč z mednarodnim bojem, prvaškim dohtarsko farškim pijavkam pa — pigin! Vse nove naročnike prosimo, da nam naznanijo tudi svoje želje, katerim boste po zmožnosti ustregli. Z novimi naročniki se boste utrdilo naše stališče še bolj, da pa se to še tem prej zgodi, naj skrbijo novi naročniki zopet za nove naročnike.

Pustite jih, naj Vas zaničujejo dohtarsko-farški podrepniki na tako zvani narodni podlagi, tudi od njih boste tirjal svoj čas narod račun, kličoč jim: „Dajte mi moje krvave žulje nazaj, dajte mi nazaj neštete miljone, ki ste jih izsesali iz mene!“

Še le tedaj boste prenehal naš boj, ko boste dali slovenski prvaki svojemu slovenskemu ljudstvu denar, katerega so temu ljudstvu po krivici iztrgali iz rok nazaj, še le tedaj boste molčali, ko boste sprevidela duhovčina, da je njen poklic zvišen poklic, da mora prihajati vera iz duhovniškega srca, nigdar pa ne iz vedno praznega farškega žepa!

Uredništvo „Štajerca“.

Umrli so: V Rogatcu tamošnji okrajni sodnik, deželni sodni svétnik Adolf Meixner. Umrli je bil vrl naprednjak, za to pa vsem klerikalcem trn v peti. — V Mariboru je umrl dne 5. t. m. trgovec gosp. Kokoschineg. Umrli je bil večletni ud občinskega zastopa marikorškaga. — Na Bregu pri Ptiju je umrl v noči od 17. do 18. t. m. Matija Popel, kateri je služil več kakor 20 let v tej občini za policaja. — Na Bregu pri Ptiju je umrla dne 18. t. m. popoldan žena gospoda Blaschitz, bivšega ptujskega krčmarja in sedajnega posestnika na Bregu, gospa Jožefa Blaschitz. Pogreb se je vršil dne 20. t. m. Naj počivajo v miru!

Čuden snubač. Neko dekle v občini Ptujska gora je imelo v zadnjih dneh zares čudnega snubača. Iz Apač pri Ptiju je prišel k njej svatovat nek mož. Pri tej svoji izvoljenki se je pa snubaču tako dopadlo, da je ostal kar 3 dni na njenem domu. Žalibog ne bo iz ženitve ničesar, ker ima snubač že doma svojo boljšo polovico, skrbno ženo, ki je sicer malo dolgojezična, a drugače prav dobra gospodinja. Ta bode svojemu porednemu možu bržcas gotovo „razgovorila“ vsako nadaljno iskanje neveste.

Sad mladeničkih shodov. Pri sv. Benediktu v Slovenskih goricah je zmrznil mladenič Al. Roškarič. Napil se je žganja, padel na prostem na zemljo, zaspal in zmrznil. Roškarič je obiskal kaj rad mladeničke shode in tako je postal žrtva pijančevanja, ki se ga je navadil pri teh zborovanjih. „Gospodar,“ evo ti sad delovanja tvojih mladeničkih shodov! Kaj ne, „vi greste naprej vi mladi“ klerikalček?

Nova občina. Kraja: Ploderšnica in Šambert (Ploderberg in Schönwart) se ločita od občine Sv. Jakob v Sl. gor. in boste od sihmal nova občina z imenom Ploderšnica (Ploderberg).

Nesreča. G. dekan Šalamun iz Rogaca se je peljal dne 11. t. m. proti Ptiju. Hotel se je peljati k pogrebu svojega očeta k Sv. Križu pri Ljutomeru. Pri Sv. Lovrencu je zadel njegov voz ob voz druzega voznika in se prekucnil. Gospod dekan si je pri padcu levo nogo poškodoval precej težko. Vzornega, miroljubnega duhovnika obžalujemo, da ga je zadela ta nesreča.

Prva številka našega lista v tem letu je popolnoma uplivala na naše somišljenike tako, kakor smo hoteli. Iztisi so nam zmanjkali, zato pa nam ni mogoče ustreči željam, da bi to številko še poslali novim naročnikom. Upravništvo niti ene številke nima več na razpolago. Zato pa prosimo naše naročnike in somišljenike, naj razposojajo list koliko jim je mogoče. Tokrat smo število natisov povikšali. Od sihmal se boste v tem oziru po zmožnosti tudi željam novih naročnikov ustreglo!

Upravništvo.

Občinske volitve v Šoštanju so se od ces. kr. namestništva v Gradcu razveljavile. Volilci na noge, ne vdajte se prvaško farškim in dohtarskim hujškačem, naj še Vam toliko obečujejo! Sedaj bodo Vas zopet poznali vsi takozvani slovenski odličnjaki, poznali pa Vas boste samo tako dolgo, dokler izpolnite volilne liste po njihovi volji. Volilci, preudarite dobro, poprej ko oddaste Vaše glasove, proč sprvaki, proč z farji, tržki zastop naj se izroči v roke možem, ki niso grabežljivi! Da pa imajo naprednjaki več srca za ljudstvo, kakor znana druga stranka, naj še se tako navdušeno proglaša kot narodno stranko, o tem nam ni treba pisati ničesar, ker to je znano vrlim prebivalcem prijavnega Šoštanja dovolj!

Velika nesreča. Velika žalost vlada vsled grozne nesreče, ki je zadela sodnega pristava g. dr. Neubauerja v Ormožu in o kateri smo poročali v kratkem zadnjič med ormožkimi prijatelji in znanci v obči priljubljene obitelji Neubauer. Kakor smo že poročali, se je približal trileten otrok dr. Neubauerja

k peči in tam se mu je užgala obleka. Kakor se nam piše sedaj, zapazila je to takoj mati nesrečnega otroka in ne meneč se za lastno svojo nevarnost, hitela je otroku na pomoč. Iztrgala je iz njega gorečo obleko, sploh rešila, kar še se dalo rešiti. Toda žalibog je ogenj tako hipoma splamtel ob nesrečnem otroku, da je otrok bil v par trenutkih močno obžgan in je vsled teh opeklin moral umreti. Naš poročevalec nam je poročal, da je mati nesrečnega otroka, ko je zapazila gorečo obleko otroka odbežala, kličič pomoči. Seveda smo poročali tudi mi tako. Sedaj pa se je dokazalo, da je bil poročevalec slabo ovesčen o tej veliki nesreči — saj je razumljivo da se ob priliki kakega strašanskega dogodka med ljudstvom različno govoriti — in radi tega poročamo sedaj o tem dogodku, kakor se je zares vršil. Naše poročevalce pa prosimo, da nam poročajo vsikdar dogodke še le tedaj, ko so se natanko prepričali jeli se kaj prigodilo zares tako, kakor ljudstvo govoriti ali ne. Velikokrat se raztrosijo namreč z namenom od znanih nekaternikov med ljudstvom govorice o kakem prigodku, katere se potem na ta ali drugi način zlorabljujo.

Ogenj v dornovskem gradu. V nedeljo dne 15. t. m. se je unetil na do sedaj neznan način ogenj v neki podstrešni sobi dornovskega grada. Ko je pregorel strop sobe, začelo je goreti podstrešje. Slučajno pa je imela tamošnja požarna brama ravno veselico v neki krčmi blizu grada in je bila sebrana skoraj polnoštevilno. Vrli dornovski brambovci so pogasili ogenj takoj in le tem se je zahvaliti, da ni ogenj vpepelil celega grada.

Ponarejeni goldinarji krožijo v ptujskem okraju. Napravljeni so iz neke svinčnato-cinkove mešanice. Spoznajo se po dnevi takoj na barvi, po noči jih spožnaš na žvenku ali pa na tem, ker se dajo v roki pripogniti.

Poročilo ptujskega sejma. Na ptujski sejem dne 18. t. m. se je prignalo 412 glav goveje živine, 25 konjev 441 svinj. Prihodnji živinski sejem se bode vršili dne 1. februarja t. l.

Hujskanje proti nemški šoli. Proti nemški šoli v Sevnici, katera nudi slovenskemu ljudstvu priložnost, da se njegova deca nauči lahko drugega deželnega jezika, ne da bi se morala pošiljati radi tega še v druge daljne kraje, se hujška na vsak mogoči način. Hujščaki so seveda zopet mili, angeljsko čisti kutarji. Seveda tem ljudem ni za poduk ljudstva, ne, ljudstvo naj bi ostalo v nevednosti. Ti gospodje pa znajo prav dobro nemški jezik, ljudstvu pa ga branijo. To je stara pesem in se povsodi ponavlja. Ti kutarji romajo od ene hiše do druge in silijo starše šolske mladine, da jim ti obljudibijo, da bodejo dali svojo deco raji v kako drugo šolo — seveda farško. Največji sovražnik nemške šole je tudi tamošnji kaplan! Samuomevno! Raztrosila se je tudi vest, da bodejo morali stariši, ki dajo deco v to nemško šolo, plačevati znatne svote za to šolo. To ni res, temveč resnica je, da niti ne vinarja ne bode treba plačevati starišem za te šolske potrebe. Kmetje, obrtniki,

delavci, zapodite hujskajočega popa iz Vaše poštene hiše, skrbite za odgojo Vaše dece, skrbite za njen poduk v drugem deželnem jeziku, ker bode deca znanje tega jezika svoj čas rabila, kakor vsakdanji kruh.

Novi mesečni živinski sejmi v Ormožu. C. kr. namestništvo v Gracu je dovolilo mestni občini v Ormožu, da se smejo vršiti v tem mestu **vsaki prvi pondeljek** v sledečih mesecih živinski sejmi: v januarju, februarju, marcu, maju, juniju, juliju, septembru, oktobru in decembru vsakega leta. Ako je prvi pondeljek v imenovanih mesecih praznik, potem se vrši dotični živinski sejem prihodnji pondeljek, ki ni praznik. Ti sejmi se bodejo začeli s prvim pondeljkom meseca maja 1905. Dotični razglas bodoemo pravočasno objavili v našem listu.

Mogočni poštar Koser pri sv. Lovrencu v sl. gor. je se svojo dušo in se svojim telesom udan tamošnjemu farovžu! Zraven pošte opravlja tudi posel svoje gostilne, v katero zahajajo sami klerikalci! Baje ima nakopičeno že mnogo denarja, zasluzenega s krčmo. Da pa ne bode ta mogočni gospod več na pošti zmerjal našega lista, za to smo poskrbeli!

Tako „delujejo!“ Klerikalčekom ni več pomagati, proc bodejo od same jeze, ker „Štajerc“ neče in neče prenehati izhajati. Na vse kriplje si prizadevajo odčutiti našemu listu naročnike. Tako je ponudil v Faalu na koroški železnici klerikalni posestnik farški bratec J. G. nekemu naprednjaku štirideset kron reklo, da mu jih podari, ako odstopi od „Štajerca“ in njegove stranke. Naprednjak mu na to odgovori: „Kaj misliš, da sem taka šema, da bom prodal svoje prepričanje za denar, tako, kakor je prodal Judež iz Keriota Kristusa za 30 srebernikov?“ — Klerikalni tepec J. G. je odlazil z dolgim nosom, a glej ga, kaj je storil na to! Šel je k ženi dotičnega naprednega posestnika in jej prigovarjal naj bi „spreobrnila“ svojega moža, tako, da ne bi več bral „Štajerca.“ — J. G. ta farška, zanikerna duša je v tem ravnala tako, kako „delujejo“ vsi klerikalci proti našemu listu. J. G. pa je veliki pijanec, tiči vedno v krčmah in bode svoje kronice sam najbrž bolj rabil, kakor poštenjak in trezen naprednjak iz Faala.

Iz Koroškega.

Št. Jakob v Rožu. Župnik Ražun še vedno ne miruje. Ker ni bil zadovoljen stem, da bi se bila razdelila šola v Št. Jakobu v Rožu v dva odelka in sicer tako, da bi se bilo na enem odelku podučevalo samo v slovenskem jeziku, na drugem pa v obeh deželnih jezikih, zato hoče ustanoviti Ražun svojo šolo. Nabral je že za to farško šolo 3709 kron. Oglejmo si malo vse tiste, ki so ta denar zložili. Denar je od same duhovčine, toraj farški denar, katerega so dobili ti gospodje zopet od kmetov. Neki far je v svoji sveti navdušenosti podaril sam 1000 kron. In kmetje naj bi še sami podpirali to šolo? Ta šola bode, kakor smo že povdarjali, šola, s katero se bode podpirala farška mogočnost, se trosili klerikalni na-